

TÖLLAAUK

Muistend

Tuulapoolses Keila jõe ühinemiskohas asub Tõllaauk. Tõllaaugu tekkimise kohta räägib legend, et vanasti elanud Tuula mõisas tige mõisnik. Ükskord sõitnud ta oma naabrile Keila mõisnikule külla. Teel mõelnud kutsar, et tarvis tigidast mõisnikust lahti saada. Ta sõitnudki hobuse ja tõllaga jõkke. Kutsar uppunud küll ise, kuid uputanud ka mõisniku. Sellest ajast on jõe keerukoht ümmargune justkui tõllaratas. Kohalikud elanikud nimetavad seda sügavat paika Tõllaauguks.

MÕISNIKUD MÄNGIVAD KAARTE

Muistend

Õhtul pimedas tulnud kirikuõpetaja Fick Tuulast last ristimast, Keila paisu pealt näinud, et Vääna kabelis põleb tuli. "Lähme ruttu, Vääna kabelis on vist vargad," öelnud õpetaja. Jõudnud siis kabeli juurde ja õpetaja saatnud kutsari vaatama. Kutsar läinudki ja tulnud tagasi ning öelnud, et kabelis on mõisnikud, polegi vargad. "Lähme kahekesi, ma panen hobuse kinni," kutsunud kutsar õpetajat kaasa... Läksid siis kahekesi kabeli juurde, näinud, et seal mõisnikud ümber laua ja mängivad kaarte.

"Mis te siin teete? Kas ma pole teid matnud?" küsinud Fick. "Mis matnud!" käratanud Vääna Puujalg, üks ilmselt Stackelbergi soost mõisnikke, kes oma jala pärast sellist hüüdnime kandis, tõusnud püsti ja hakanud õpetaja poole tulema. Fick ehmatanud kangesti, aga kogunud siis ennast ja hakanud matmissõnu lugema. Valgus kustunud ja vaimud kadunud ära.

Fick aga ehmatanud siiski nii palju, et jäi haigeks ja hakkas kogeleva.

Eda Liiväär

(Ajaleht "Harjumaa" 29. september 2006)

KUIDAS TEKKIS KEILA JÕGI

Muistend

Ennemuiste sattunud vägilane nimega Ülo Keila kanti. Vaadanud ringi ja otsustanud, et siia künnab endale põllu. Võtnud adra kätte ja hakanud kündma.

Ajanud esimest vagu, aga maa oli pehme ja vagu tulnud hästi sügav. Hobune ei osanud otse käia ja astunud aina kiira- käära.

Vägilane oli juba tükk maad vagu ajanud, kui äkki tundnud, et varbad lähevad märjaks. Vaadanud tagasi ja ehmunud- vagu oli vett täis! Kündja ei olnud märganudki, millal ta vao soost läbi ajas. Nüüd jooksis vesi vulinal vakku. Vägilane ajanud vao mereni välja ja jätnud siis kündmise katki.

Vägilase künnivagu on veel tänapäevalgi vett täis. Rahvas hüüab seda nüüd Keila jõeks.

Leelo Aunver

(Ajaleht "Harju Elu," 15.märts 1980)

